

ПРЕЗЕНТАЦІЯ ЗБІРКИ «НАРОДНІ ПІСНІ ВОЛИНІ»

Олена Яринчина

У межах відзначення 100-ліття Національної академії наук України 23 жовтня 2018 року в Інституті мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського (далі — ІМФЕ ім. М. Т. Рильського) відбулась презентація збірки «Народні пісні Волині».

Видання підготувала доктор мистецтвознавства, провідний науковий співробітник відділу музикознавства та етномузикології ІМФЕ ім. М. Т. Рильського Людмила Олександрівна Єфремова. «Народні пісні Волині» — шоста книга із серії «З колекцій збирачів фольклору», започаткованої дослідницею у 2012 році. У попередні роки вона підготувала та видала «Народні пісні Житомирщини» (2012), «Народні пісні Хмельниччини» (2014 р., у співавторстві з М. Дмитренком), «Народні пісні Чернігівщини» (2015), «Народні пісні Полтавщини» (2016), «Народні пісні Київщини» (2017). У цих збірках представлено нотні й текстові зразки народних пісень, подано паспортизацію, примітки й уточнення упорядниці. У межах видань пісні розподілено на кілька груп, зокрема, ідеться про групи календарно-обрядових і родинно-обрядових пісень, ліричні необрядові пісні, суспільно-побутові, балади, а також розміщено ромansi й пісні літературного походження. Більшість зразків публікуються вперше, бо частина представлених пісень віднайдена упорядницею серед рукописів, а частина — власні записи або сучасні записи інших дослідників. Багато пісень (і нот, і текстів) було розшифровано Л. Єфремовою. Кожна збірка містить допис «Від упорядника», вступну статтю, у якій авторка докладніше характеризує історико-культурні умови і пісенність конкретного регіону, побутування і особливості тих чи інших пісень на його теренах, та невеличкі статті до кожного підрозділу, що стосуються представлених у ньому жанрів.

Крім того, у збірках подано низку покажчиків, які, безсумнівно, полегшують роботу із систематизації матеріалу: географічний, покажчик записувачів (зазначено дати та місця усіх записів, розміщених у книзі), транскрипторів, виконавців, іменний і покажчик інципітів пісень. Збірка «Народні пісні Волині» вміщує близько 1000 пісенних зразків, що є тенденційним для видань цієї серії. Окресливши загальну структуру, варто зауважити на особливостях презентованого видання. Так, збірка «Народні пісні Волині» стала першою у серії, що охоплює територію етнографічного регіону, а не області як адміністративно-територіальної одиниці.

На презентації було чимало гостей, зокрема, її відвідали видатні науковці, які привітали Л. Єфремову з виходом книги. Зі спогадами про збирання фольклору на Волині та професійними заувагами виступив академік НАН України, директор Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка М. Жулинський. У своїх доповідях кандидат філологічних наук, завідувач відділу української та зарубіжної фольклористики Л. Вахніна, кандидат філологічних наук, старший науковий співробітник відділу української та зарубіжної фольклористики Л. Іваннікова і доктор філологічних наук, провідний науковий співробітник відділу екранно-сценічних мистецтв та культурології Т. Руда проаналізували експедиційну діяльність ІМФЕ ім. М. Т. Рильського, окреслили особливості роботи «у полі» і наголосили на її значущості. При цьому дослідниці згадали багатьох співробітників Інституту, стараннями яких був зібраний значний фактичний матеріал, що частково розміщений у презентованому збірнику. Музикологічний аналіз окремих особливостей пісенності Волині представив аудиторії доктор мистецтвознавства, провідний

Хроніка

науковий співробітник відділу музикознавства та етномузикології ІМФЕ ім. М. Т. Рильського М. Хай. У своєму виступі доктор філологічних наук, провідний науковий співробітник відділу української та зарубіжної фольклористики М. Дмитренко коротко розглянув історію збирання та публікації фольклору Волині, зауважив на важливості роботи, проведеної Л. Єфремовою.

У багатьох виступах було відзначено, що підготовка подібних видань потребує опрацювання, систематизації, упорядкування, обґрунтування, узагальнення та аналізу матеріалу, а це — титанічна робота, яку виконала упорядниці. Її наукова діяльність примножує науковий потенціал колективу ІМФЕ

ім. М. Т. Рильського. Крім професійних якостей, учасники заходу зауважили, що знають Л. Єфремову як надзвичайно інтелігентну, скромну, мудру й толерантну людину.

Перлиною презентації був виступ народного колективу «Писанка», який прибув з м. Рожища Волинської області. Учасниці ансамблю у народній манері виконали кілька пісень зі свого репертуару. Це унаочнило окремі зразки, представлені у виданні «Народні пісні Волині», оскільки до збірки також увійшли записи, зафіксовані від співачок «Писанки». Дирекція ІМФЕ ім. М. Т. Рильського щиро подякувала колективу «Писанка» за їхню багаторічну діяльність у справі підтримки та розвитку народної пісні в Україні.

Л. Єфремова та Н. Стішова під час презентації збірки «Народні пісні Волині».



Фольклорний колектив «Писанка» з м. Рожища Волинської обл. та співробітники ІМФЕ ім. М. Т. Рильського Л. Єфремова, Л. Вахніна, М. Дмитренко, О. Яринчина, Л. Іваннікова.



Київ, 2018 р.
Світлина
О. Головка